

PLA PEL FOMENT DE LA LECTURA

IES TEULADA

ÍNDEX

1 – INTRODUCCIÓ	3
2 – CARACTERÍSTIQUES DEL CENTRE	4
2.1 – CONTEXT DEL CENTRE	5
2.2 – L'EDIFICACIÓ	6
2.3 – CARACTERÍSTIQUES DE L'ALUMNAT.....	6
3 – OBJECTIUS.....	7
4 – ACTUACIONS.....	8
5 – RECURSOS	12
6 – AVALUACIÓ	13

1 – INTRODUCCIÓ

El foment de la lectura és un dels objectius de l'ensenyament. Fomentant la lectura al llarg de tota l'escolaritat aconseguirem formar persones amb un hàbit lector permanent, el que els permetrà millorar la seua formació integral.

Tant els resultats de les proves diagnòstiques realitzades els últims cursos com els resultats obtinguts en el procés d'ensenyament-aprenentatge, presenten un baix rendiment de l'alumnat degut especialment a les mancances detectades en la lecto-escritura i, especialment, en la comprensió lectora.

Així, es fa necessari l'elaboració d'un pla de foment de la lectura que permeta solucionar aquestes mancances en l'alumnat i, d'aquesta manera, millorar els resultats tant en les diferents àrees del currículum com en la seua formació integral. El pla de foment de la lectura tindrà com a objectiu la promoció i pràctica de la comprensió lectora prevista en els objectius, continguts i criteris d'avaluació, així com potenciar la pràctica diària de la lectura en totes les àrees del currículum.

D'aquesta manera el facilita també el compliment de la Llei Orgànica 2/2006 d'Educació, que en els principis pedagògics per a l'Educació Secundària diu:

- *En esta etapa es prestarà una atenció especial a l'adquisició i el desenvolupament de les competències bàsiques i es fomentarà la correcta expressió oral i escrita i l'ús de les matemàtiques. A fi de promoure l'hàbit de la lectura, es dedicarà un temps a esta en la pràctica docent de totes les matèries.*

En l'article 23.h), es fixa com un dels objectius de l'Educació Secundària Obligatòria iniciar-se en el coneixement, la lectura i l'estudi de la literatura; al seu torn, els articles 24.7 i 25.5 determinen que, sense perjuí del seu tractament específic en algunes de les matèries de l'etapa, la comprensió lectora es treballarà en totes les àrees. L'article 26.2 disposa que, a fi de promoure l'hàbit de la lectura, es dedicarà un temps a esta en la pràctica docent de totes les matèries.

Quant al Batxillerat, aquesta Llei Orgànica assenyala entre altres objectius d'aquesta etapa, en l'article 33.d), refermar els hàbits de lectura i en l'article 33.l) desenrotllar la sensibilitat artística i literària com a fonts de formació i enriquiment

cultural; mentre que l'article 35.2, referit als principis pedagògics d'esta etapa, determina que les administracions educatives promouran les mesures necessàries perquè en les distintes matèries es desenrotllen activitats que estimulen l'interés i l'hàbit de la lectura.

En l'article 113.3 de la mateixa llei orgànica es menciona que les biblioteques escolars contribuiran a fomentar la lectura i que l'alumne accedisca a la informació i altres recursos per a l'aprenentatge de les altres àrees i matèries i puga formar-se en l'ús crític d'estos.

Així mateix, en el DECRET 112/2007, de 20 de juliol, del Consell, pel qual s'establix el currículum de l'Educació Secundària Obligatòria a la Comunitat Valenciana, en l'article 5 referit a les competències bàsiques, s'especifica:

- *La lectura constitueix un factor primordial per al desenrotllament de les competències bàsiques. Els centres hauran de garantir en la pràctica docent de totes les matèries un temps dedicat a la lectura en tots els cursos de l'etapa.*

Les competències bàsiques amb una interacció més directa amb el procés lector serien:

- Competència en comunicació lingüística.
- Tractament de la informació i competència digital.
- Competència per aprendre a aprendre.
- Competència cultural i artística.

2 – CARASTERÍSTIQUES DEL CENTRE

2.1 – CONTEXT DEL CENTRE¹

L'IES Teulada se situa a la comarca de la Marina Alta, al nord de la colina sobre la qual es va construir el poble emmurallat de Teulada.

El centre es crea el curs escolar 2005-06.

¹ Extret del context del centre que figura en el PEC

La població escolar del centre procedeix dels municipis de Teulada (CEIP Sant Vicent Ferrer i CEIP Cap d'Or) i Poble Nou (CEIP Sta. Maria Magdalena).

Teulada està composta per dos nuclis de població, Teulada i Moraira, separats per una distància de 6 kilòmetres.

Poble Nou és un nucli ampliat i diverses urbanitzacions, la més important de les quals és "Cumbre del Sol" que quasi suma la població del nucli històric.

El veïnat tendeix a distribuir-se per les urbanitzacions segons la seua nacionalitat, cosa que unida a la difusió d'Internet i la televisió via satèl·lit ha dificultat la integració i l'aprenentatge de les llengües vernacles.

La població de Teulada, segons el padró municipal del 18 de febrer del 2011 és de 15.057 persones. Els 15.057 habitants corresponen a 82 nacionalitats diferents, de les quals la principal és l'espanyola, el 32,92% del total. Procedents de països de parla castellana són el 4,52%. De la resta hi ha britànics, el 27,04%; alemanys; holandesos i altres minories menys significatives. L'anglès és la llengua franca en àmplies zones.

A Benitatxell la situació és similar. Segons el padró municipal de 2011, la població és de 5.734 i d'ells són estrangers el 69,06%. La primera minoria són britànics, el 38,80%; seguits dels espanyols, el 30,93% i els alemanys, el 10,16%.

La població estrangera inicialment es tractà d'un turisme de segona residència que s'assentà i es féu permanent i hui en dia s'ha convertit en residència d'edat avançada i, per tant, passa a ser una població envellida. El fet que siga una població envellida explica que, tot i que la població conjunta és de 20.791 habitants, cosa que implicaria tenir sobre uns 800 alumnes, sols arriben a 575.

2.2 – L'EDIFICACIÓ

El centre consta de tres edificis: l'edifici d'administració i dos aularis. En els aularis estan situats:

- 2 Laboratoris de Física i Química.
- 1 laboratori de Biologia i Geologia.
- 3 Tallers de Tecnologia.
- 2 Aules de Dibuix.
- 2 Aules d'Informàtica.
- 2 Aules amb material per a llengües.
- Aula PASE
- Aula PDC.
- Biblioteca (dotada amb pissarra digital).
- Aula d'usos múltiples (dotada amb pissarra digital).
- Aula d'audiovisuals (dotada amb pissarra digital).
- Aula de desdoblament.
- Aula de convivència.
- 25 aules generals

2.3 – CARACTERÍSTIQUES DE L'ALUMNAT

Aquest curs, el nombre total d'alumnes és de 581, distribuïts de la següent manera:

	PEV		PIP	
	GRUPS	ALUMNES	GRUPS	ALUMNES
1 ESO	3	73	3	75
2 ESO	2	65	2	51
3 ESO	2	50	2	50
4 ESO	2	49	2	50
1 BAT			2	49
2 BAT			1	29
PQPI			3	40
TOTAL	9	237	15	344

En el total del centre, sense comptar l'espanyola, hi ha alumnes de 26 nacionalitats. Les més nombroses són: britànics, colombians, equatorians, alemanys, holandesos i marroquins. De les altres 21 nacionalitats, hi ha menys d'una desena d'alumnes de cada país. Per aquest motiu, la diversitat lingüística del centre és significativa, tenint una gran importància en les decisions pedagògiques del centre.

Del total d'alumnat estranger, molt pocs dominen alguna de les llengües vehiculars, especialment el valencià.

Les majors dificultats d'aprenentatge de l'alumnat estranger són evidents. Majoritàriament es matriculen al PIP i és ací on el fracàs escolar és patent.

3 – OBJECTIUS

Cal entendre la lectura com un instrument per informar-nos, aprendre, gaudir i opinar.

Així, els objectius generals que té el pla de foment de la lectura, tal com venen especificats en l'article 3 de l'Ordre 44/2011, de 7 de juny, són:

- Fomentar en l'alumnat l'interés per la lectura i desenrotllar l'hàbit lector.
- Afavorir la comprensió lectora des de totes les àrees, matèries, àmbits i mòduls del currículum.
- Fomentar en l'alumnat la lectura com a activitat d'oci i de gaudi.
- Promoure la col·laboració i participació de les famílies i altres membres de la comunitat educativa de l'entorn en les activitats derivades dels plans de foment de la lectura.
- Estimular l'ús de fonts documentals complementaris al llibre de text, tant en suports impresos com en suport digital i audiovisual.
- Fomentar en l'alumnat una actitud reflexiva i crítica per mitjà del tractament de la informació.

- Potenciar l'ús i la dinamització de les biblioteques dels centres docents i adequar-les als objectius i actuacions arrellegats en el pla.
- Reforçar la figura dels mitjans audiovisuals i digitals com a mitjans de suport a la lectura.
- Contribuir al desenrotllament de la competència lingüística en l'alumnat.

4 – ACTUACIONS

En les valoracions dels resultats tant de les proves diagnòstiques com del procés d'ensenyament-aprenentatge, ja observem mancances de l'alumnat especialment en els apartats de la comprensió i expressió tant oral com escrita. Així, en el **Pla de Millora** s'inclouen un recull d'actuacions adreçades a millorar aquests aspectes mitjançant el foment i la millora de la comprensió lectora. Aquestes actuacions, incloses en el Pla de Millora, també s'inclouen en aquest Pla de Foment de la Lectura, i són:

MILLORA DE LA COMPETÈNCIA MATEMÀTICA	<ul style="list-style-type: none"> • Lectura comprensiva dels enunciats dels problemes abans d'iniciar la seua resolució.
MILLORA DE LES COMPETÈNCIES LINGÜÍSTIQUES	<ul style="list-style-type: none"> • Dedicar en totes les àrees un temps per millorar l'expressió oral i escrita. • Proposar actuacions motivadores per la producció de textos escrits. • Incloure en totes les àrees actuacions adreçades a la millora de la comprensió lectora, tant dels llibres de text com d'altres materials emprats en l'aprenentatge de les diferents àrees.
MILLORA DE L'HÀBIT LECTOR I EL GUST PER LA LECTURA	<ul style="list-style-type: none"> • Llegir diversos materials i extraure adequadament la informació que aporten. • Realització de campanyes de foment de la lectura. • Funcionament de la biblioteca escolar com a lloc per a la lectura i la recerca d'informació, així com de realització de diferents activitats de foment lector.. • Implicació de les famílies per potenciar l'hàbit lector.

A més, alguns departaments també duen a terme aquest curs diferents actuacions per fomentar la lectura i millorar la comprensió lectora:

DEPARTAMENT D'ANGLÉS

- L'alumnat disposa d'un dia cada dues setmanes per poder llegir tota mena de llibres, ja siga de la biblioteca del departament o propis.
- Existeix la obligatorietat de llegir un llibre per trimestre. Aquesta lectura s'avalua com a nota dintre del trimestre.
- A més, tot l'alumnat té l'oportunitat de llegir un llibre fora dels obligatoris, la lectura del qual i posterior avaluació és un extra a tenir en compte en la nota final.
- En el primer curs d'ESO, els alumnes nadius tenen una setmana de lectura (Reading Week) i trobades posteriors amb la resta d'alumnes no nadius per tal de promocionar els llibres que més els han agradat.
- L'alumnat té la possibilitat de triar qualsevol llibre de la biblioteca del departament i llegir-lo a casa.

DEPARTAMENT DE FRANCÉS

- L'alumnat disposa d'una setmana al trimestre per llegir un llibre en hores de classe i elaborar un resum.
- Potenciació de visites a la biblioteca per familiaritzar-se amb el seu funcionament i la recerca de materials, tant en format imprés com digital.

DEPARTAMENT D'EDUCACIÓ FÍSICA

- Recerca d'informació per la realització dels treballs escrits de cada unitat didàctica i la seua presentació de forma manuscrita.
- Interpretació de textos en la unitat didàctica d'Expressió Corporal.

DEPARTAMENT DE LLENGUA CASTELLANA

- Realització de lectures obligatòries (una lectura per trimestre) de llibres seleccionats pel departament. La lectura va acompanyada d'una guia que facilita la realització d'un recull d'activitats i exercicis.
- Llibres recomanats per la realització de lectures voluntàries.
- Realització de comentaris de textos en determinats nivells.
- Fomentar la participació de l'alumnat en diferents concursos literaris.
- Realització de dramatitzacions sobre obres llegides per l'alumnat i assistència a representacions teatrals.

DEPARTAMENT DE LLENGUA VALENCIANA

- Lectura de textos curts a l'aula per treballar la comprensió lectora (lectura intensiva).
- Realització al llarg del curs de tres lectures obligatòries que es valoren com a

contingut procedimental (lectura extensiva).

- Lectures voluntàries triades entre les lectures recomanades pel departament.
- Activitats extraescolars: assistència a representacions teatrals, recitals, concursos de narrativa i poesia.

BIBLIOTECA

- Préstecs a la comunitat educativa.
- Assessorament sobre llibres i lectures.
- Organització de la biblioteca.

Altres actuacions proposades són:

ACTUACIONS EN LES DIFERENTS ÀREES I MATÈRIES DEL CURRÍCULUM

- Dotació a les aules i als departaments de diccionaris i vocabularis específics així com llibres de lectura relacionat amb la matèria.
- Recomana llibres de lectura i textos curts relacionats amb els continguts de l'àrea, adequats a l'edat de l'alumnat i que despertin el seu interès per la matèria.
- Coordinació entre els diferents departaments i els equips educatius per concretar les possibles deficiències dels grups d'alumnat pel que fa a la lecto-escritura i per prendre les mesures correctores adients.
- Activitats per l'enriquiment del vocabulari específic referit a cadascuna de les matèries.
- Dedicar setmanalment, i en totes les matèries, un temps per a la lectura de textos i obtenció d'informació.
- Pla de millora de l'ortografia i de l'expressió escrita: en totes les àrees s'incidirà en la correcció de les faltes d'ortografia i en aconseguir un nivell adequat en l'expressió escrita.
- Realització en totes les àrees d'activitats d'expressió oral de l'alumnat.

ACTUACIONS GENERALS PER PROMOURE LA LECTURA EN EL CENTRE

- Creació d'un Pla Lector per a l'alumnat del primer cicle d'ESO: el/la professor/a encarregat/ada de la biblioteca proposarà un recull de lectures (llibres, textos curts,...) adequats al nivell de l'alumnat, que realitzarà les lectures en l'horari de Tutoria i Atenció Educativa. El professorat encarregat d'aquestes àrees realitzarà en l'aula diferents activitats per fomentar la lectura i afavorir la comprensió lectora.
- Dotar l'aula de convivència de llibres perquè l'alumnat no amonestat puga llegir durant la seua estada a l'aula. Els llibres deuria ser de lectura lúdica i d'extensió limitada: còmics, narrativa curta, ...
- Concurs de narrativa curta en el centre.
- Intercanvi de correspondència amb altres instituts.
- Organització d'un grup de lectura en el que participe professorat, alumnat i famílies.

Aquest grup es reuniria fora de l'horari lectiu.

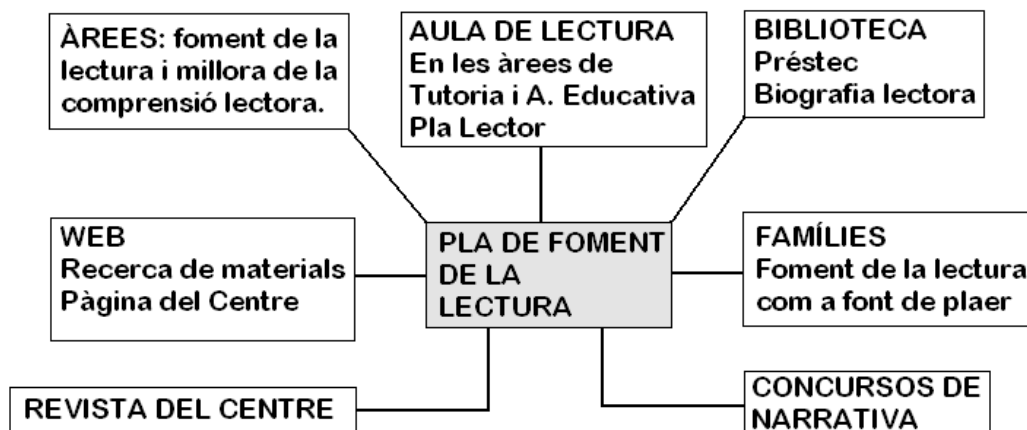
- Afavorir la possibilitat de realitzar diferents activitats a partir de la lectura d'un llibre: visita al centre d'algun autor, realització per part de l'alumnat d'obres de teatre, assistir a diferents representacions relacionades amb la lectura de llibres, ...
- Taller de premsa: selecció de notícies que s'exposaran en els suros dels corredors de l'edifici aulari.
- Elaboració i exposició de cartells publicitaris sobre el foment de la lectura.
- Posada en funcionament de la revista escolar i la pàgina Web del Centre amb diferents apartats per fomentar la lectura.

ACTUACIONS PER PROMOURE LA COL·LABORACIÓ DE LES FAMÍLIES

- Promoure entre les famílies la lectura com una activitat conjunta entre pares/mares i fills/filles que permeta augmentar la relació entre els components de la família i fomentar la lectura.
- Implicar pares i mares en les activitats que es realitzen en el centre a partir de la lectura de llibres: representació d'obres teatrals.
- Creació de l'escola de pares/mares: formació de pares i mares per tal de fomentar en casa la lectura com a font de plaer.
- Dramatització de lectures en les que participen alumnat i famílies.

ACTUACIONS PER POTENCIAR L'ÚS DE LA BIBLIOTECA

- Elaboració d'una guia d'ús.
- Facilitar al professorat de les diferents matèries un llistat del material disponible sobre la seua àrea.
- Ampliar la varietat de llibres en la dotació de la biblioteca.
- Ampliar l'horari d'obertura de la biblioteca, permetent facilitar tant les visites com el préstec de llibres.
- Realització de visites periòdiques a la biblioteca per familiaritzar-se amb ella i amb la forma de realització de préstecs.
- Recomanació de llibres de lectura. Les recomanacions es posaran en el suros situats en els corredors de l'edifici aulari.
- Elaboració d'un pla de col·laboració amb les biblioteques municipals.
- Posada en funcionament de la biografia lectora: quadern que recollirà totes les lectures de l'alumne/a durant la seua estada a l'IES.

5 – RECURSOS

Els recursos materials amb els que comptem per dur a terme aquest pla són els propis del centre.

Pel que fa als recursos humans, la Comissió Coordinadora d'aquest pla està formada per: cap d'estudis, coordinador/a de secundària, caps de departament i professorat responsable de la biblioteca. Serà aquesta comissió l'encarregada, junt amb l'equip directiu que assumirà les actuacions referides a la col·laboració de les famílies, de posar en funcionament totes les actuacions reflectides en aquest pla.

6 – AVALUACIÓ

Anualment quedaran reflectides en la PGA les actuacions de foment de la lectura que es duguen a terme.

A fi de curs, la comissió coordinadora del pla elaborarà una memòria de les actuacions, que s'inclourà en la memòria final de curs, realitzant una valoració d'aquestes i indicant propostes de millora pels apartats valorats negativament. Aquestes propostes de millora s'inclouran en aquest Pla de Foment de la Lectura o el modificaran.

Tal com figura en l'ordre 44/2011 de 7 de juny de la Conselleria d'Educació, per la qual es regulen els plans per al foment de la lectura en els centres docents de la Comunitat Valenciana, figurarà:

- Els avanços de l'alumnat quant a hàbits lectors.
- Les activitats exercides en el pla.
- La consecució dels objectius proposats.
- El aprofitament dels recursos del centre.
- Altres continguts previstos en el pla.